

من کجا وصل کجا یار کجا رحم کجا
گل به بلبل چکند یار من از گل چه بگم
ز رنگ سان سنگم تیغ جفایش دانه
آه کام دلم آنجاست که گردش نتوان
سینه بشکافم و دل را کنم از سینه برون
دولت هر دو جهان ریزد از او بجا بجا
سخلم ز نیکه دلارام بر غم خویشش

آرزو بر تو ز تخم خنده دهم ناری دل
کز تقاضا گل گذرد از پیکر غم ناری دل
واسه بے آبی خوشاب و فاداری دل
نام دل بر وجه جاسه طلب ناری دل
گر ترا باعث شرم سب طلبکاری دل
بتگانند اگر کیسه ناداری دل
کرد تکلیف بهر سیدن بیماری دل

ای توفیق ناز...

داو جنبل لب جان بخش کسی احسن
سحر یا معجزه باشد اثر زاری دل

دل ته پای بال و شستو زاری دل
نیست با کم ز او ایت که زند تیغ قصا
گر بود جور تو همچند وفا چون باشد
رحم گرفت دگر خجیت که گریغ زند
بوسه پای بکن مهر و دانش در نه
سرفرو بر دپئے چاره بحیب فکر
دیر از کفر سیه پوش شدت و کعبه
بزرگه سرخ گوی نغیر ازین هر دو پوش

۱۴ در خورشان تو جور است نه بخواری دل
ترسم از سینه که سازد بپاری دل
پایه جور تو بر ترز و فاداری دل
خود بر دحیف پس انگاه بر فکاری دل
زود بینی که کند حشر بی زاری دل
دید ظالم چو مر اشاد ز بیماری دل
دیده نمناک ز زمزم بعزاداری دل
زنگامی طلبه چشم طلبکاری دل

ای توفیق...

گاه نامش بلیم آرد و گوتم شنود
احسن اینست هر اسم ز غلاکاری دل

۱۵ عشوه ستغنی و کاری کند زاری دل
آه حسرتش داین ای مروت که کند

که دگر آردش بر سر خه نزاری دل
جور و در حال بهر سبب زاری دل

<p>یا از آن کس که بود کشته بیماری دل از که آموخته شیوه خونخواری دل همبران کس که از و کرد نگه داری دل بان کشایند چنین عقده و خواری دل برگزیدن پئے دنیای دلی خواری دل چند پرسی که چه دیدی ز گرانباری دل</p>	<p>ماجرای دلم از چشم کس دریا بید گفت از دوقی و لنگه پرین چو گفتم بلبیز جای رحمت بر آنکس که بچشمیت دلان زده بر آبله دل ز مرزه نشتر و گفت کعبه را سوختن و تکره را خن بست گاه افتاده تکه کوه چه باشد حاش</p>
---	---

سخن
نویس
نویس
نویس

آسن از آخر او حرف چه را نم با تو
مرض الموت بود اول بیماری دل

<p>گفت بگره سخن از حرف پرستاری دل آن بخونخواری دل این بگفتاری دل واند افزون شود از پیش او زاری دل سر بجنبانند ز سیاره بعیاری دل وستان سودنیا و روز یا نکاری دل سخنی نیست مرا بر سر او نگاری دل اگرش یاد و هم وعده غمخواری دل عذر ما خواست بصد شرم بیماری دل</p>	<p>گفتش هیچ بود چاره بیماری دل هر یک از زلف و رخت گشت بیک شوهر از تغافل بود یار نرسد اگرش لازم عشق بود عجز و گرنه گردون شد دلم خون و همان خونخورد از خاک باش تا پوزش تکلیف زینت خواهم گوید از وقت و فاو پس محشر گویم تا گمان چشم ترا چاره گرم کرد نگاه</p>
---	--

نالدارخانه رمد از چستان چونیم
لاجرم رهم کنم حسن ز پرستاری دل

<p>نیست بر عهده تو چاره بیماری دل ساده را بین که چسان زور و پرکاری دل که ادا را نه سزد و عفو گنگاری دل</p>	<p>باش ای چشم کسی گرم خونخواری دل جان سته بوسه نه دشنام با و او نیت خود قضا از خنار خسار تو فتوی بنوشت</p>
--	--

<p>نگین در محبت که مرشان ترا شایان نیست اگرش تاب کشیدن نبود گوش ترا دل و جان هر دو بر آنند که نعم البدل است حال پروانه چون شمع است به کین روشن بنمت از نعم کونین شده آزاد و لم</p>	<p>کن شتابی نگه ناز بجز نخواری دل نقل از بوسه بزین بر دین زاری دل عوض جان و دهر حشر تو بیماری دل چند برسی زمین انجام طلبکاری دل یاری کوه مراد او سبکباری دل</p>
--	---

دانش و ورز چشم بد در مان حسن
 آنگی تا شرم از پای به بیماری دل

<p>بر فلک بچیره توان شد بهر دگاری دل حال تکمین تو انگاه بد انجم ای کوه حکم عشق هست که تا چاره پذیرش دلم چشم نیست اگر نذر نگاهت جسام هم نیاز دست در شانه که باز زلفش حصوه کسبان بر دانه چنگ و شهباز اگر شد تی قالب نیسان همه سان بخشنه زلفش از حلقه بود دیده بسویش مردم</p>	<p>۱۸ گزین ره عشق تو کن بیماری دل که بی بینی رخ او یا شنوی ای دل همچو چشمش کنیم چاره بیماری دل و گر این ست نگه گفت تو بخواری دل صاحب گنج روان است ز بیماری دل از دو چشم تو توان کرد نگه داری دل دانش پر خنده از در بگر بیماری دل چه غریب است تماشای گرفتاری دل</p>
---	---

مع
 منج
 روان
 سبغی
 منج
 جود

چه کنه کردند انجم دل سکین حسن
 که ز هر سو شوم حکم گرفتاری دل

<p>مرب ذوق جهاندم بهر دگاری دل خرد شکست دلم و ورز سنگ در تو حالت قید رنگ است بگیتی مشهور می رود دل سوختن کوه چرخ زان چرخ اگر بیدار</p>	<p>۱۹ در قصای که محال است عسناداری دل سیند ام کوی تو گر دید ز بیماری دل چند برسی که چه دیدی گرفتاری دل در نه ساز بد نیامان عزاداری دل</p>
--	--

<p>خرم آنکس که ز دل گشت بچشت فارغ خوشیش را نیک بر آریست بهر بیت کس من زین ناز کی طبع سازم با کس</p>	<p>فارغ آنکس که ندارد غم بیماری دل گشت آماده چه سامان گنکار می دل بلکه با خود چه رسد تا بنگهداری دل</p>
---	---

بازم چه
روزن
بیمار

<p>با همه الفت آن نرس نشان حسن عجب از تو که بر می نام پرستاری دل</p>	
--	--

<p>گویند گر نیک چشم کس یاری دل چه عجب پاپوسیا بفلک پیوندم نیست آیا گشتی رد سوال مسکین غیر غیرت تو نداری که نیری آندم کو جگر زهره کجا تا شنود آهین و سنگ گر بشت ست چو آدم ز بهارش گزم نقطه غمین غمش مردم چشم اجل ست کیست جز دل که بجا ماند بنگار عشق</p>	<p>۴۲ جام زهراب اجل آمده بیماری دل بسکه باله بخود از بالش بیماری دل خواهش بوسه اگر است گنکار می دل کز من او پیش تو برسد سبب آری دل قصه تمغیش و شرح جگر افکاری دل بجای گاه ای که نه دل دارد و بی زاری دل دوستان دست بدارید ز عجز آری دل شد از آن کوه لقب سایه خود داری دل</p>
---	--

کمال
شمال
خبر

<p>حسن از عشق بجز رحم نیاید ورنه خس بود هفت فلک پیش کشر بیماری دل</p>	
---	--

<p>خوب شد گشت مرا دل بیماری دل نشود حرفم و دامن کشد از من دلبر خود قیامت دم نظاره رفتار تو گفت دل لبریز المها گمش پیش و لے یک بود نام خمش یک پوشش نه لقب ناصح خیر سگال و نمش دشمن جان</p>	<p>۴۳ ورنه از مرگ بتر بود پرستاری دل دستی امی باز و شوق و مدد زاری دل که تواند بچنین فتنه نگهداری دل ترسم از ناز کی یار و اگر انباری دل زان دو صد دلم که داری بگفتاری دل این یک هست ز صد رنگ تبرکاری دل</p>
---	---

<p>جز با آنکس که بود شاد و زیباری دل خویش را هم ناپیم خصمت مخواری دل</p>	<p>از غم چشم تو ز تبار نرا غم حرفی دل و دهر بوی غمت رشک بود لایز عشق</p>
<p>دل خود رفتی به دخلوت جانان حسن مده از دست دمی در ریش سخواری دل</p>	
<p>ورنه آموخت ز من سنگ نگهداری دل که شناسیم صدای جبین از زاری دل کاستم بسکه از بالیدن بیماری دل بشکنی گر صفت دندان طمع کاری دل پیش ازین بودم اینز دل و زاری دل پیش او بگش گفتن دشواری دل خرم آنروز که میریم بیماری دل خود نیارم که کفر و بظرفداری دل</p>	<p>۲۴۴ آدم خوش ز نگاه تو جگر خواری دل دم اندیشه تحمل چه خیال است ای قیس داندم سایه تارنگه خود چشمش انگند پیش تو موج سپر از خورشید اینقدر ناز کن بلبیل نالان پیشم آه دشوار تر از آمدن او آمد چشم داریم که از آن چشم خجالت نبریم چه کنم لشکوه یاران که بفرج مژگانش</p>
<p>گوش دیوار کسی را چه خراشی حسن در لطفش نشود و اینخ زاری دل</p>	
<p>۲۴۵ که کمر بست نگاهش بجز خواری دل انگنی دام زگیو بگرفتاری دل گر چه آورد از و چاره بیماری دل کوه را سره کند سایه ناچاری دل که کشود در مقصد بود افکاری دل نام آینه میر پیش صفاکاری دل که کند جور باندازه دشواری دل</p>	<p>ای حرفیان چه کم ستاین اثر زاری دل صدید بسمل کنی ای کوک نادان یعنی مردم از رشک که ز حرف با و قاصدین پیش ضعف دل با نام تعنتن چه پیری یار باین راز بران تیغ ستم زانکشا یار اندر پس صد پرده و عکس بسیل غمزه ات را لقب اندازه شناس از این</p>

در آینه آینه چه دارد در صفا کاری دل
خاک آینه چه باشد

تا رسد دست تو بر طاق بلند ابروش
بر سر خویش بنه پای جگر داری دل

دل ز جبارفته و شد خاکه او آه
در دوی بیچاره کج رفت و کج آری دل

<p>یا کند کار تمام همه بیماری دل که بر دوازده گس نام طلبگاری دل که کند بهر بتان زود عنان داری دل بجل از باست ترا خون و فاداری دل که گرفت از کف من نامه بیماری دل اندرین شهر بنگام گرفتاری دل قصه جور تو یاد کرد و فاداری دل یا کند رنج اگر بهر جگر خواری دل</p>	<p>چشم دارم که کند چشم کسی یاری دل گر کنی جور با اندازه حسنت چه مجال کند هم ذوق حرم پر کلیاست کجا با چنین حسن و چنان نازگرت رو بچشم ر هر و ملک فنا گشت همانم قاصد از راهانی چکنی یا در ضیمان میخواهند بهر رابرب و بر رابربان غار است سپادم اگر از سرند و م سوی سگت</p>
---	--

بود در تابل از تاب عذارش حسن
آمد از غیب ز خط پرده زنگاری دل

<p>آمد این وقت که رفت از تو یاری دل فرق دارد چه صدای جبرین زاری دل چون ز حیرت بکنم شرح طلبگاری دل بخیالش نفسی حرف و فاداری دل ای پز و بندۀ روداد اگر انباری دل عید تاثیر مبارک بتو ای زاری دل حیرت حسن تو مهر لب زنداری دل که بخوین خواری دل گاه بخت خواری دل</p>	<p>آه آن رفت که آمد ز تو عنجوری دل بر نینداخت اگر پرده محل اثرش اندرین فکر مبروم که اگر پرسد یار نشود و چشم از شکر جفایش که زخم پرس از کوه که از سایه او دید چها شده عیان از افق ناز بلال تیغش بزدی پرده و م فرج نکوشد که بشد هر یک از لطف و جفای تو عزیزت بیا</p>
---	--

ع
چون
سرت

گفت آزادی دل صحت گرفتاری دل

خطا و سرزده بگذر ز نگهداری دل
نمانی اگر کم لاله عارض منسا
کار و دریم بان نرگس غارتگر هوش
روشناس هست در آفاق زاغی و داغ
ای دلم تر کش تیر نگهت داد از تو
زین عقل گرش راست نماید راهی
یارب از منزل بالون کسی دور باد
مروه دل زنده شنی ورنه بلا هست و لا

۳۲
کز قضا آمده زمان گرفتاری دل
صد تا شاست بهر دانه طلبگاری دل
صحت دل چه خناسیم ز بیماری دل
دل آشفته چون زلف تو ز بسیاری دل
برسی از غیر همی موجب خونباری دل
راه طلب میکند این ست چه بسیاری دل
در بدر گشت ز گم گشتن دل زاری دل
یارور پرده بیداد کند زاری دل

گوش دیوار کسی هم نشیندش حسن
شده صریح در افسوس همه زاری دل

۳۳
با چنین عشوہ گرانی بجز خواری دل
دام زلفت بود افکنده صبا و قضا
آید از نامش شرم چینیست گوئید
ذوق بنگر که بد زوش میان می بندم
فوج ترکان و گرو لشکرشگان دگر است
میزند بانگ برودیر ز شورتا قوس
شمع ساختم ز عذار تو در آب و آتش
گفت باور کلمه تا به تبت جان باشد
منت از لطف بمن نیست که شکرش گویم

۳۴
بجز کسیت که آید بطرفداری دل
تا که برست درین دام گرفتاری دل
که کسی مرد درین شهر به بیماری دل
هر کجای شوم بوی طلبگاری دل
نمودم دستم درستان بجز زاری دل
دید از یاد و گرش کافر زاری دل
آب از گریه و آتش ز شر باری دل
وانمودم جو باو در طلبگاری دل
گشت و شام مراد او در زاری دل

از پی حفظ ز نذاب بر آتش حسن

روایتی است که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است
که در این کتاب مذکور است

این دو بیت است

بے حجابانه سیایار بختواری دل
عشوہ در کار دلش کرد نگاه لیلی
شمع کردار بود کار سوز و سازم
رہروان حرم و دیر نندارند خبر
چون دلم کرد جنون نعل کسی گفت کنون
نالہ کردار ز زنجیر برودن می تازد
دشت افزاست مرا خاں چو کھجر اجنون
شہ بصد منزلت روی شناسی یابد

۳۴ کہ بروی تو محال است عنان داری دل
ورنه مجنون چه خبر داشت بیماری دل
ساز با سوز غمت سوز زنجواری دل
کہ رہ منزل مقصد بود افکاری دل
خوش بدست آیدہ تقریب گرفتاری دل
کرد دیوانہ مرا فکر نگہداری دل
بسکہ یادم و بہار بانگ بریناری دل
ہست ممنون جفای تو وفاداری دل

بگو کہ در کتب سحر و جادواری دل

نالہ در ذوق لبش بند زبان شد حسن
لب گفتار ہم بست شکر باری دل

ہوش از گوش برد قصہ بیماری دل
میتوان دید بدین حرف کند ز نفس
چہیت زمان تو ای عشقہ چشم دلدار
میکشد شکم اگر کس ز نام حرف زند
کند از کا بکشان چرخ سر انگشت بگوش
ز روی از لشکر بیدار و بلا نیست کہ نیست
گفت ز نیست کہ تا بر سر و قلش بر سہم
ہر شب تار با مید قدمت زو قسم

۳۵ جگر مہین چه دلیرم بہ پستاری دل
کہ بر عقل محال است گرفتاری دل
بکنم یا نکندم چہ پارہ بیماری دل
کہ خبر شد مگر از لذت افکاری دل
اندران شب کہ کشایم لب باری دل
بر زبان زمر نہ مدح جگر داری دل
گوش چون کرد خبر و شمع بجز اداری دل
شعہا داشت قرارہ ز شمر باری دل

دل زجا میرود حسن اگر آید دلدار
جمع ضدین شد آسانی دشواری دل

۳۶ راست خواهی ندہ سو دہ پستاری دل

۳۶ بان کفن آمد صبح شب بیماری دل

الاشیاء لغت بہ
افراد ما
یعنی چون بپوش
محبوب این حرف
گفت خود کہ غم زاری
دل ز عقل محال
محبوب دلش آید
فوز کند ز لغت خود
ازین بپوشد کہ بود
خواہد داشت و بیرون
خواہد آمد

سقف شد خانه ز بنور زبس نهاری دل
 پر نوا لے کہ بر آرم بجز اواری دل
 جاے اندیشہ و گر چلیست بخونخواری دل
 حرف چون آورم از در طلبگاری دل
 بسکہ خورسند بود جانمن از خواری دل
 ایکہ منع کنی از ذوق گرفتاری دل
 کہ دے اید فشار شب ناچاری دل

زا شجہ بر غمگدہ ام رفت بجز تو پرس
 شمر ز زمزمہ مدحت جو رش ظالم
 ناز آمد دیت او تو سراپا نازی
 گوید است چنان گو کہ نشووی خود ہم
 یتوان گفت کہ دل دشمن جانت مرا
 یکہ مژہ و چو و خج زلف کسے اینگر
 روز پر و اند بو و عید چشم آنکس

پہلے آثارہ پیشین کہ آما حسن
 اسپاہ خوت طلب چارہ بیماری دل

فتح باب ست ز شمشیر تو افکاری دل
 نیست رخصت کہ بری نام طلبگاری دل
 کہ زبان شستہ برد نام وفا واری دل
 اینقدر ہست کہ در گوش مد زاری دل
 بر سردار مژہ آمدہ سرداری دل
 خندہ عیش بز زخم طلبگاری دل
 مرگ بہتر ز چین چارہ بیماری دل
 خضر خط آمدہ اینک بددکاری دل

۳۶ لطف را جو رشم دم لعلد کاری دل
 تاز بان نہر دتبع آتسائے کے
 ادب آموز ز شمشیر جفا ہائے کے
 دل کجا بردند انم کشش عشق کے
 چشم او گفتہ بیچ خوش گفت کہ انشان
 گوش بر حرف من آن کان ملاحظت بہاد
 دست بر نفس من ہر و بر قیدان جہ جفا
 سنگدل گو کہ مکافات تغافل چنم

داوا و کشور غم زیر نگینش حسن
 بود علمش مگر از حسن عملداری دل

۳۸ گو بہن کرد مر نام پرستاری دل
 حسن چشم تو فزون باد چو بیماری دل

پہ دہم شرح ز سنگینی بیماری دل
 گاہ گاہی نگے بر دل بسیار کنی

بہ شجہ ز آرزوی زمین گو کہ چو زمین آسوں با ملک ہمسای روی و کز کزتا غور بیماری دل

بمعنی کار گذاری

تا ز دامن تو دورست بهمانا باید
هر خم زلفت تو دار و چه بلا با بگره
رشک بنگر که یک صد شده بیماری من
تا فشانند نمکدان تو جانست بلب
سادگی تو کند آنچه قیامت نکند
باشد از زاری دل رنج جهانی کوی

بر سر خویش نه دین دست طلبکاری دل
آه این است اگر دام گرفتاری دل
یار چون کرد عیادت بگیا نداری دل
زخم دل را بقتضای نمک خواری دل
داواز الوقت که دانی نه خو خواری دل
ز انمیان آه نبرد سبب زاری دل

رشک هر عضو را غوطه بخون دلوا حسن
غمزه یار چو رو کرد بخو خواری دل

آنکه ز وحرف برویت ز به او اداری دل
چشم پوشم ز پرستاری شمت جاشا
بادل امر و ز چنین لطف تو بی چیزی هست
رویداد اثرش از دل جانان پرسید
آفت گنان سوی فلک میتم و افتیم زمین
نه پذیرند به بیعانه بهاسک یوسف
ز بختی دل شوای کام وز با غم یعنی
دل چو جان داد بپایش سر شوریدگان

۳۹ غمزه ات را شده ریز بجز خواری دل
بنود گر چه جزین چاره بیماری دل
ورنه تنگ ستم تست مدد گاری دل
نشد زمانه بلبل القب زاری دل
بر سدم هر که ز رود داد تبه کاری دل
آه افتاد چه دشوار خریداری دل
پیش او حرف میاور ز به او اداری دل
شد سپه پوش ز مو با بعد اداری دل

چه توان کرد نثار سر مطلوب حسن
جان توان کرد اگر نذر طلبکاری دل

۴۰ لشکر چه بچو غمزه رحمت بخو خواری دل
نیست غم یار که گشت اگر همیشه دو کون
و عده وصل با غیار کند در رویم

چه خیال است کنون فکر نگداری دل
داواز انکس که غم او کندش یاری دل
احتمادست تماش بوفاداری دل

زیاده اشک
زاری دل دارد
تا ز سبیل نرود
در این معنی بگویند
جانان من چه
سند غم خوئی
خواب حافظ
و راه بسته
یاور ناله
من خون
ایچو نیست
و کوش سینه
تو گشت
و شکایه
زیاده

ن دور و تنها چه کند

نیست بر جای خود این ناز تو آنگل بر
دید زاهد مگر آن زلف که گویدام و
همه شب ریخته در پیرهن چرخ شر
نیست حاجت که گشمت بیغام و کتا
زاهد انعام تو خوب است ولیکن چکنم

ناز را شرط بود شیوه خو خواری دل
عنبر سحر ثواب است سید کاری دل
دور از شعله روی تو شر باری دل
خبرش میدهد از حالت من زاری دل
فرصتم نیست ز نظاره گلداری دل

شده تغافل چه فزونی نفعانم احسن
آه شد بخت گران خواب ز بیداری دل

چاره سازند عزیزان بی بیماری دل
پس که نگریت عرق بر رخ زیبایت بگفت
شعله در جیب کن از تاب عذرت دل
زلف بر چهره فرو بسته برون آرجاب
داو از بخت که آید بدل خود شکم
خطری از پرده رخ گر کنده آن بت کیسو
زاهد این که بجار و بپاره می روند
چشم آندم که نهد بر دم همیشه جفا

مان اجل آمده هنگام مدد کاری دل
حسن آورد چه دندان بجا خواری دل
چند پوشی رخت از شرم طلب کاری دل
دیدنی هست تماشای گرفتاری دل
گم از سینه به تیغ تو سپرداری دل
خیز کوه العطره نهد عوض زاری دل
خوریان تربت دل داده بیماری دل
چشم دارم که کنی یاد و قاداری دل

بر خشم ز سر جان پیستظیم عیش
چه تنگ بکلمه مستم احسن ز پستی دل

ناز و آنایم خویش خو خواری دل
هست نظاره رخسار که را طالب
حال آن زلف از نیجای توان باقیست
جز بزمم تو که دارم نشناسند مرا

که تو گوی طلیم چاره بیماری دل
دیده راهت مگر خرم جگر خواری دل
نقش پای سگ او دایم گرفتاری دل
بسکه کابیده ام از درد طلب کاری دل

دیده ام در وقت گریه بیداری دل

۴۳

مکتف صفت بگفت
ناز زاری را حال
در مقام خویش
مکتف صفت ایام
خمسایزه آغوش
توبت دل

مخشر از شور گذر حرف از ان چشم پیار
ندید کام گرم لعل تو خسایم یکسر
عهد با تیغ جفا کی تو به بندم که مرا
ذره استادگی آر در اگر آن غمزه جور

خواهی از خواستن کشته بیماری دل
جگر خویش بدندان طمع کاری دل
بکشد گر بکنم رو سپرداری دل
شور بنگارم مخشر گتم از زاری دل

نورانی که در این چشم از زاری دل

زلف و چشمش در آید بنیالم حسن
خیر باشد در آمد شب بیماری دل

نه همین سخت چو مرگ آمده بیماری دل
سنت رنگ حنا بر کف پاسب و لدار
رو بگردان زره غارت دلها ای شوخ
بکنم گلاب چشم بت سرست غرور
گوش چون کرد بجز از نوای ببل
بعد صد ناز نایم بفساح جنت
گویم از رشک گر صاحب روت ای وای
از دو چشمست دو تا کاسه در یوزه کف

سخت تر آمده از مرگ پرستاری دل
چه قیامت بود ای خون فاداری دل
کوچه زلف تو شد سبزه زیباری دل
خود مرا نیز دماغی ست ز بیماری دل
گفت خوش آمد ملین نسیم چون بار خدی
انچه شد حاصل فرودم ز گرفتاری دل
گرشک می دهدم وعده غمخواری دل
این کیست ز صد خواری ناداری دل

سخت تر از مرگ پرستاری دل

در ره سیل بود دیده اش از در حسن
کلبه ام را بود این ذوق ز بیماری دل

چشم پوشید عزیزان ز پرستاری دل
ببخش اش هر دو بخونم شده زنگین باشد
صورت و سیرت آن غمزه گرفتار همست
بسکه نازک بودش پرده گوشش دیو آ
گر به بندم ز فغان لبم غمخش گوید

چشم جان برد اگر نیت ز بیماری دل
بده انگشت مرا عقده دشواری دل
خورده گیری نسزد بان بگفتاری دل
هر دو کف ساختم قفل ز بیماری دل
چسیت از ذوق زنت بویب بیماری دل

چشم پیار

کتب بر رخ بناور نه بند زلفت
کرد از ذکر دل انگشت حسالی چو بگوش
نتوان کرد کسی را بتقابل منسوب

رفته با کفر فروشم همه دینداری دل
گشتم آگاه که دارد کسرخ خواری دل
نخود بفر سنگ گریزم ز خواری دل

چون نهان بگزم حسن بر پیش درختبار
خواب از مرده صد ساله بر دزاری دل

نگه ناز تو رو کرد بخواری دل
لشدا کج که آمد در اثر زاری دل
فکرت آن کرم برد بجای که بود
غالباً بر لبم از بوسه نه هر نیم
خود دولت نیز کرد تو مسابو داخلی
آتش گل همه شد دود و مرغ بلیل
دست آن زلف نگویم بتوسنبل که سباد
میشود طفل ز رنجوری دایه رنجور

لشدا کج که آورد اثر زاری دل
چه اثر در دلقب داروی بیماری دل
بیم عشقا لقب طائریشاری دل
گر بداند که چه ذوقم بود از زاری دل
نیک دارم خبر از زشتی بیماری دل
چون سرودند باو بدت گلکاری دل
دل ز دست تو برد ذوق گرفتاری دل
هست بر جای خود از چشم تو بیماری دل

حسن آن لعل ندانم بر و انم چه سرد
تا کند سرد هم ایما بگر خواری دل

گر چشمش نکنی شرح طلبکاری دل
کیست در دورنگامش که در دل از دست
اهل دل چون سرگویی تو بگیتی ست کجا
صحت شیشه بر سنگ است ندانم کند
گفتم ای دایه باین حیلان خن کرد باو
چو خمر کورست با در شره تمام حالت خویش

از تو آخر چه بود حاصل ای نهار می دل
غمش از خواری در سوالی و ناپاری دل
که در و راه نفس نیست ز بیماری دل
بنگرم سوی تری روی طلبکاری دل
گر باو بروی قصه بیماری دل
خود زخم بنید و هم گوش کند زاری دل

<p>همچنان که دل خون گشته خیالت نرود دوران عشوه غارتگر کوهین دل است</p>	<p>از خیالت نرود نکرت خو بخواری دل دل کجا ماند که آید بهد دگاری دل</p>
<p>گل نرگس بگفت یار سپروم آسمن چون بر سپید زمین حالت بیماری دل</p>	
<p>۲۷ تک شاید ز زمین عقده و شواری دل لقیم شد ز تو در دهر سنگ کوی کس گر گل و نغمه بلیل ز زمین مطلوب است گر ز دشانه ز زلف تو بشکر چه عجب تا بپای غم جانان نخلد بر جسم صبح روز از آن گفتم که بود دست شرم از کفر رفت دوران بگفت تواری نگرفت شد دل از نیچه نیم نگاه تو در ونیم</p>	<p>این کشاد آمده و ابسته با فکاری دل چون نگر در دم سنگ کوی تو وفاداری دل به از است رخت بهتر ازین نراری دل هر شمش راست دو صد عقده ز پیاری دل خار سستی خود از راه طلبگاری دل بلکه شام شرم آست به بیماری دل شرم می آیدم از شیوه عذاری دل پیشتر ز آنکه گفتم فکر سپرداری دل</p>
<p>آسمن از سرمه گرد بر دسی لب او دیدنش بست ره حزن طلبگاری دل</p>	
<p>۲۸ چه نشانت دهم از اول بیماری دل آیدم خوش لکد کوسن نازت خوردن آب بر داشته خود ز خم دل از پیکانش ناصری عمر تو چون زلف بتان با و دراز و اعطای می ام بهم ز رود از جسم دا و بیجا بود از دست تو حکم حسرت بچی ز نار تو تا گردنت آخز بر رسید</p>	<p>گرد صبح از دل آغاز پرستاری دل ورنه باشد چه قدر کار عیاننداری دل نیست بید او خدنگش سبب آری دل بند افزون کندم ذوق گرفتاری دل نیم آتیا بجهنم ز شر باری دل که نگر و درخ نازت ز جگر خواری دل رهنجی بسکه بمنم خون و وفاداری دل</p>

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

در روز و رکف بود بخت عیاننداری دل

در دم افتاد نیازش به طبیب دیگر
هر طبیبی که شد آگاه ز بیماری دل

وال دشنام که ریزد در دماغش حسن
ناخن آمد ز پیه عقده دشواری دل

دام مقصود دل باست گرفتاری دل
یا کشد سوی غش هیزنه افکاری دل
چه زد آئنده تمهاست غلطکاری دل
گر بخاطر بودت باک ز خونخواری دل
انچه گفت او بجواب طلب یاری دل
صلح افتاد میان اثر و زاری دل
کرد یار نجه چو جانان بعد اداری دل
باش بپیر حم سلامت سر بیماری دل

چون کینم از خم آن زلف نگردد می دل
بگریم تا کشش گل کشدش سوی چین
چه تسلی شود از وعده آن خصم وفا
اول از بوسه فرو بند زبان دعوی
قاصد اجمان بلب آمد که بگویی حالی
غیر را گو که گزار و سر سیدان حیات
پای کویان ز عدم جان حزن باز آمد
ببخوان چشم تو هم رحم نیاری امرگ

می شود سر او بند زبانم احسن
چون بان چشم کنم شرح طلبکاری دل

جان مگر بود همه عقده دشواری دل
سدره گر نشود الفت بیماری دل
نقش پاراشم در دست طلبکاری دل
خون جانها همه بر گردن عیاری دل
آن ز رخسار کسی این ز شراباری دل
با دایت که دهد داد و فاداری دل
بر زنده پرده اگر حسن سیه کاری دل
چون فرو نش نبود غیبت خونخواری دل

آمد از رفتن جان یار بخواری دل
می توان چاره از آن چشم بکفت آوردن
دامن از کف نگذار در دم رفتار مگر
با دای تو نشان داد ز شمشیر قصنا
دورخ و خلد نمان شد چو خجالت بزودند
بجفا بخطر زانکه بدانی در حشر
بنگری زلف بتان را بجم و بیج ز رشک
هر قدر حسن فرون غیبت بیداد فرون

یعنی ای مستحق
اگر باک داری
از دعوی خون
اول از بوسه
زبان دعوی
بسیار بدین
بوسه بپوش
رفتن بوسه
دعوی بخواب
که در
یعنی
گفت
بسیار بدین

<p>خلق ترسزدوم تیغ جفایش حسن من هر اسم که کند سینه سپرداری دل</p>	<p>۵۱ نتوان ساخت درین شهر بخواری دل من چه باشم بود این پایه زرد و داری دل دیدم در وصف لبان تو شکر باری دل این جهان را دم صورت مگر زاری دل که بگردید رخ یازر خو خواری دل خاک بهتر بود از خون و فاداری دل ریخت یکدست پر و بال طلبگاری دل تار انفاس گر این ست شر باری دل</p>	<p>تا نگردد بهنگی کشور غم خواری دل لب بدش نام کشاید چو بن رو آرد طوطیان همچو گیس با کف حسرت ساینده یافت هر مرده که در عالم غم بود روان از او هست یکے یاز جبارت ستم تا هنای کف پای سگ کوش نشود اوج حسن تو بجد است که اندیشه او چه عجب گر مرده چشم سمندر گردود</p>
<p>شکوه از زنگس دلدار نشاید حسن همه از دیده من آمده بیماری دل</p>	<p>۵۲ آیه قهر بود باعث بشیاری دل ریشک خوشن بختی خوننا بی فاداری دل گفت از پای سگم دور زای خواری دل که مانند کس نام سپرداری دل بوسه عشرت مجواز بلغ و فاداری دل گرد هذش خبر از عیش گرفتاری دل ورنه او را چه سرد کار بخواری دل بود چشم اثرم بیده از زاری دل</p>	<p>چین ابروی تو شد موجب بیداری دل یارب آن کن که خنار اشک زنگ بر رخ گفتش خون و دم با و حنا س پایت گر زنی تیغ باین دست و او امن صنایم گل احمر بودش زخم و بمن چشم سفید رود از رشک ز جابینی صید حرم غرض از گشتن من داشت بطرز دیگر شد عیانم که دولت سخت تر از سنگ آمد</p>
<p>حکم ذوق ست برم دل بدیار حسن</p>		

که نمایند بخون خوردن دل بیماری دل

<p>ورنه لعاش چه خبر داشت ز خونخواری دل هر که آرد بزبان خون گرفتاری دل شور بنگاره محشر لقب زاری دل ساز کردم در به محنت ز افکاری دل غافل افتاد گر آن چشم ز بیماری دل که کند فوج الم ناز کسرداری دل دم دیدار تو یکبار نگهداری دل صد دلیل آورد اول بگنهداری دل</p>	<p>۵۳ خوردن بیان خودش آموخته معیاری دل الفت زلف نگه کن که بو ستم و منبش زود بینی که شود در صف مرغان چمن تا غم یار بهر گاه که خواهد آید ست معذور بود شکوه نشاید کردن سردار منبش داد چه تشریف با و میکنم سنگدلی وام ز زاهد که کنم منطقی آمده دلدار که بنگام جفا</p>
---	--

نایم رشک بپای رعیشی حسن
 جز بران کس که بود کشته بیماری دل

<p>۵۴ بر طائوس مرا کرد پرستاری دل دو چراغ است مرا باعث بیداری دل پیش چشمش نکند قصه بیماری دل منم و در غم بالای کس زاری دل که مگر اسطید از در طلبگاری دل باعث لطفند کس موجب بیزاری دل که ندارد غم دل یا غم افکاری دل که ندارد خطر از فرط شراباری دل</p>	<p>و ه چه نیزنگ طراز آمده بیماری دل بز خویش گفت و اغ خود و تابا ویت تا یاد اگر رود جز ز یاد چشمش جدا و سر و صفت گر چه نیار و باری غیر تمسک شد از برق طپان می بینم خط سیان سن و او طره غبار است که شد دور چشمش بگماهی ست نه بینی کس را ناله از سینه چرار و لقب قافی آید</p>
---	---

کارش افتاد چو پروانه بشمعی حسن
 بود جانی شکایت ز خود آزاری دل

تورده از توپه سال ست چنان با یکی

<p>جذب هم آورد ترا بر سر خونخواری دل بیهوش از حالت بر سر هم که گشت که لبه لبه با تو سیاه و در وقت بیهوشی قاصد با مطلق با دل با تو سر هم گشت کار با او یکی زانجا به سلسله تنگ گشت زلف آن نیست که دارد و هم چو پیاوست طپش نهضت رگ سنگ هزارم بیسیه زین سرت که بکار دم تیغ است آید</p>	<p>۵۵ تورده بود دست محال از تو چو پیاوست چه کند رشک و چه آرد بر سر زلف چه در هم شرح با و حالت بیماست سنگه بان خود ز نم حرف طلبگاری دل با صحن خورده مگر نه میخواهد که بود هر خم او دام گرفتاری نس یعنی از مرگ کشد چاره بیارتی دل رقص دارد همه دم خون فادار بخار</p>
---	---

علاج چشم بنگ
 عین ز علاج
 دگر خوی
 سر

مردم دید چه راه است سیه پوش آسن
 نیستش گرسوکاری بجز اداری دل

<p>نیست ز نهار که صاحب پارمی دل سادگی بین که چه خواهم ز ستمگر یعنی مرغوش را بنود تاب نگاه حسنش حسب عالم بود آن شعر که باشد در دوزخ از دور میدید و خود میازید آیدم خنده بر آنکس که ز تو جوید کام هر چه از بوسه و شام وی داد وی ست جگر گشت چو صد پاره عشق زلفش دوستان بخورندیم که پله نداشت زار</p>	<p>۵۶ که نیرد خور و در حرف پرستاری دل خواهم از چشمم که چاره بیماری در چه خوری خون جگر در طلبگار زلف سخن از زلف تو یادگر گرفتاری دل آنچه بگشت بحالم ز شر باری دن گریه بر آنکه خواهد از تو افکاری دل زانکه هر یک بودم چاره بیماری دل سجه آمد بفت کافر ز ناری دل در جهان حسن طلب نیست بجز زاری دل</p>
---	--

تست نامیدنی و کس نتواند دیدن
 آنچه من دیدم ام آسن ز گرفتاری دل

بیچ دانی چه صلا میر نم از زاری دل
مکن آیان بود یار که روز محشر
چو صدای که دم و اشکن آید زوت
بیت آن زلف با در قدم یار اوتاب
گفت آری و بخندید چو گفتم که گر
کیست بزی یک روانم که ز روی رفت
وقت کا بهش بود روح بو مهر شمت
بیچ بیدل نتواند که کشد ناز سلسه

۵۷ ابرو در یاست گدای در دربار می دل
لطف دادار شود و او درین ای می دل
که کند بسته در بیده گفتاری دل
چه بلا سایه او دام گرفتاری دل
اندین شهر سلال آمده خونخوار می دل
بنگیدان بهر و نامه افکاری دل
روز افزون بودت چو چو بیمار می دل
آنقدر با که کشته از ظلمت گاری دل

بیکر سر و گرد آید بنیالم حسن
بیرود سر و چراغان ز شرر باری دل

۵۸ کرد او جور و بخندید لب زاری دل
بهر خود کرده علاجی نبود جا دار و
بیچ دانی که چه چیزست خطه ارنج مار
چه قدر آمده بمرحم چو ناصح بت من
گفت سود از و به بیگاه چراغان کرد
نه نشینم بقا سیکه نباشد آسنا
ناصر ساده تر از ره رحمت گویم
قاصد این ست نشان سرکوش که درو

۵۸ شرم من مکن ای شیوه خود دار می دل
نار به دست اگر چاره بیماری دل
آستینی ست پی شمع طلبگاری دل
نشا سد ز صبر بر در خود زاری دل
دید در روز سگر چو شرر باری دل
سخن از زلف تو یازد گرفتاری دل
که حذر دار خرد و وار ز بیکاری دل
ببر و بهم ملک راه ز بسیاری دل

طلبید یار گرم شاد نگردم حسن
که شناسم ز ان نخت طلبگاری دل

۵۹ محشری کرد به پیش کس زاری دل

۵۹ به بودیش ازین شرح طلبگاری دل

<p>شیشه یا من از طاق دل او افتاد تیر جانان نتوانست که از سینه رود تا به بینم و گریه خسته یار غم او نماند راز و دتر از سیل ز پایش گند و امم دل نیست درین دور به جز زلف که اگرین است او اکانرم ای جان تبان بیستم چاره ز یادندی تعلقه غمت</p>	<p>غیر آواز شکست نبود زاری دل جان فدای سرنویدی طلبگاری دل تو تیا سازم از و دیگر انباری دل بارک الله سبک دستی معاری دل نالم از ناله کند کس ز گرفتاری دل گر بماند بجهان حرف زوینداری دل ورنه از من عجب است این همه خواری دل</p>
<p>آلبه کرد و رفت پای سگانش حسن داد از گرمی خوشتاب و فاداری دل</p>	
<p>۴۰ سر آن خمره سلامت که ز خو خواری دل و اسے بر آنکه با سید سیجانی تو خلد جانیست خنک گریه تا شاد آرد و از سیدند بحال دل ببلبل ز فغان بے حجاب آبچمن تار و دانه یاد هزار طالب غم بین که چو دلبر بر آید ز حجاب زان و در صدیاب که او راسته و زوتر از حرم از بانگ آواز بی ز شوز ناقوس</p>	<p>نکنند تنگ بر نغمه اجل از خواری دل مردیامرود صفت شاکست بد پیاری دل جا بجا گرمی بنگارم ز خو خواری دل فحیم کن مطلقیم اسے گل تو هم از زاری دل خوبی رنگ گل و دعوی هم کاری دل نشد از من که در هم شرح طلبگاری دل که بود عین شمی در قدم خواری دل روز کاریست که ناله بعزاداری دل</p>
<p>نام دل میرو د از یاد بر ویش حسن گوش زد چون شودش حال تبکاری دل</p>	
<p>۴۱ سوی آن زلفه اشارت کنم از زاری دل کوه فریاد بر آرد که فداوم از پای</p>	<p>گر کسی پرسدم از حال گرفتاری دل گرفته بر سر او سایه سر باری دل</p>

ع
 بر سر باری
 سر باری
 سخن
 سخن
 ۵۱

بلبل از دیدن هرا آنچه بگل می ماند
پرسی از شکل من دلشده دارم شب برون
گشت ناقوس لقب بسکه بنا لید بدهر
پرز آه ازه بود و دیر ز شور ناقوس
هر که آه ز طبعیان بعلایش بگیت
دل ز بارت بگو فوج الم کیت بدر
گویم عقل طلبگار محال آمده

گر نیری نشوی شوره به کاری دل
فکر کیسوی تو یادگر گرفتاری دل
دور از زلف ناقه این کافر ز تار خال
هرم از بانگ ساوان سپید اسم از زاری دل
آینچنان گاده گو یا بفر اوار می دل
آهید بر سر خود دانش سر واری دل
گر ز چشمش طلبم چاره بیماری دل

بجفا هم نوازند درین شهر آشن
آز سون تا نمایند بخو نخواری دل

ای اثر تا نزد غمزه بخو نخواری دل
یارب آن چشم مصون باد چشم دوران
رسم این شهرنگ کن که ز دستم بستم
ناخن تیغ کسے کاش بدستم وادی
هوس ناله زارست گرت ای بلبل
خواهم آوازه و ندانش بگوشی زسد
خسته باید بدم تن از دم شمشیر ادا
هر کجا سلسله و سلسله بر پایشم

۴۲
اگر ویت نبود در نظر زاری دل
شهره بگرفت بسا قصه بیماری دل
دل گرفتند و چه دادند سر زاری دل
آنکه دادست مرا عقد و شواری دل
بچه گل باش همه گوش و شنواری دل
ورنه ابرست گدایم در زبانی دل
بلبل آسان نبود دعوی بیماری دل
یادم آید خم آن زلف و گرفتاری دل

خون خود خواهم از آن کس بقیامت آشن
که کند خافش از شیوه خو نخواری دل

۴۳
گر طلال بخت آمده خو نخواری دل
خلد بر خویش کند باز بخشد گرش

۴۴
پیش ما نیز بر است نگداری دل
بایه خار خوش کوی طلبگاری دل

تا نگردد از سر نو
۴۵
چون
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰

<p>طاعت گشته توان دید پرواز آنجا قوت عشق نگه کن که نیازی رفتن مهربانان و ک بیداد کے کام ہے مردم از رشک که نگریت مگر زلف ترا زاید اول بجهان توجیه بدم کا بنجا دیدہ گردیدہن چاک گریبان چند</p>	<p>کہ نمد زلف کے دام گرفتاری دل از دل غمزدہ چون نقش وفاداری دل باوای کہ ہمیں ستم از زاری دل ناصح شد چو شناخوان سیه کاری دل بنود چاره باندا زہ بیماری دل آن بہ بیماری دل این بہ ستاری دل</p>
<p>در حرمت نازت باش نشد از یاد آسن بر زمین کو کہ کند روح وفاداری دل</p>	
<p>ای پرومبندہ رود اگر انباری دل کر دہ زنجیر برف تو سپردش ز دم جامہ جہشید نیز د کہ فرستیم با و چاره گر خون من زار بگردن بودت ناز کی بین کہ ز بارش بفتان می آید باز آمد دل خود رفته مگر سے آید بر و مہ پیش وی آندم کہ کند زنجیرش کا بیش و صدف ہر اساختہ بیکس ورنہ</p>	<p>بار کوینین بود سایہ سبباری دل ورنہ آسان نہیں بود گرفتاری دل ارمغان درد تہ ساختہ ستاری دل کاست یک ذرہ گرازد دست تو بیماری دل گر کنم از رگ جان جابہ بیکتاری دل تیرا و یا خودش از بہر جگر خواری دل سستی ناز بنام زنجیر داری دل ہمدم بودیکے سایہ دگر زاری دل</p>
<p>ملح چشمش ہمہ در نامہ نوشتم آسن حرف را ندیم بچہ پیرایہ ز بیماری دل</p>	
<p>چہ خیال ست کہ خواہم ز کسی باری دل دوستان صلحیست درین گفتن او دل تہ تر ز گدا یا ر شہ مفروران</p>	<p>۴۵ کہ بودنگ سگش نام طلبکاری دل کہ محال ست ز من رعم بر افکاری دل چہ کنم آہ چنان یار چنین خواری دل</p>

کتاب از دل
 بکلیت از دل
 طاعت گشته توان دید پرواز آنجا
 قوت عشق نگه کن کہ نیازی رفتن
 مردم از رشک کہ نگریت مگر زلف ترا
 زاید اول بجهان توجیه بدم کا بنجا
 دیدہ گردیدہن چاک گریبان چند
 در حرمت نازت باش نشد از یاد آسن
 بر زمین کو کہ کند روح وفاداری دل
 بار کوینین بود سایہ سبباری دل
 ورنہ آسان نہیں بود گرفتاری دل
 ارمغان درد تہ ساختہ ستاری دل
 کاست یک ذرہ گرازد دست تو بیماری دل
 گر کنم از رگ جان جابہ بیکتاری دل
 تیرا و یا خودش از بہر جگر خواری دل
 سستی ناز بنام زنجیر داری دل
 ہمدم بودیکے سایہ دگر زاری دل
 چہ خیال ست کہ خواہم ز کسی باری دل
 دوستان صلحیست درین گفتن او
 دل تہ تر ز گدا یا ر شہ مفروران

از عیالان
افزونند
نور آن
بدرین
سبع
کار
سردن
ن آن کسی باست بکف چاره بیماری دل

بمگلی گوش نهادم جو بجزرت واعظ
غیر خمیکه ز دستت بکف آید نبود
روز افزون بودش غیبت بیدادیم
ست زوق دل خویشم که در آموخت
هر که یک رنگ بود نیک بداند کبری ست

شمارم چه قدر از سیه کاری دل
گل سر شاکی نسبت این طلبگاری دل
از هر چه بر این نیز یادارم
ناز و بیم ناز و بیم شیوه بخوشوار بی دل
سبب زانکه است حسن ناز بی دل

حسن آن بعد که از رحم بود طبعش را
عشق از اذیت میان دل و شیار بی دل

رض کردم که کشیدش اثر زاری دل
شکر آنزلف کف مشکوه چه معنی ناز و
حاجت نایب بدلدار نماز از تو مرا
زان عزایم که بمن پیر محبت آموخت
بنگ خطت نکند دست نشاطم دهم
حاجت شمع در آن بزم نباشد کرد و
توب او از اثر ناله مسلم لیکن
بانغ را کرده روی تو ندانست و ضرر و

غزوه اش چو یزدان از دیگر خوار بی دل
شاه تا تار شد در ستم زگر و تازی دل
جانمن با و فدای تو صفا کار بی دل
بهر نشخیر کیست حسرت بیک زاری دل
که بود حال تو افیونی خود بخوار بی دل
سخن از تاب رخت باز شر بار بی دل
کو و ما غم که در هم شرح طلبگاری دل
مرده با نانشدم از کسرم غلط کاری دل

کار من ساخته اندیشه شامش حسن
ورنه العظمه ریشه شب بیماری دل

بست در دست کسی چاره بیماری دل
کار چشم تو کند هر چه بچشمیت مانده
برخی از قصه خود گفت بانده او
ماه من بود همه مهره زینسان خوشخوار

که بصد ناز کند وعده خوشخوار بی دل
چشم آهون شودم باعث بیماری دل
بارک الله فزرن ابد بگردا بی دل
باد خونش بگری بوش طلبگاری دل

ببینی ۱۳۰۰

تا ملک پای نگروی ندید دست ترا کس بود دیوار جو ابے ندید از خدش چشم دلدار فدای کست جان اکنون	بوسه پای سگ کوی طلبگاری دل گرزند در کف شوق هواداری دل چاره را جای نماندست به بیماری دل
--	--

زنگ بیان حقیقت هواداری من بود من که بر آنجخت لبش را بجز خواری دل	
---	--

چون توانگر و از آن تیغ نهدار نمی سرو با قمری و خورشید بحر با چه کند رهبران از حرم و در نشانیم بدید دل چنان تنگ گرفتش که نیار و جنبید ناوک غمزه گرم بر تو سپاسش از من شد چنان نرم دل او که به کس درخت چون نمی خسته آن چشم من می باید آهنگه گم میشود آئینه نقشش پایش	۲۷ آبش از بجای برداب سپرداری دل جای دارد و نکند یار اگر یار کی دل و انانید بمن جای گرفتاری دل لے نئے تیر خوش ماندہ بغمخواری دل چند خجالت برم از روی طلبگاری دل و او از دست جفایت اثر زاری دل چند گویم بخود و افسانه بیماری دل عکس ویش همه جویم ز صفا کاری دل
---	--

جز مینین مکتوبه نباشد حسن گر نه بچید بطلک غلقه زاری دل	
---	--

نگه ناز چو شد ماکل خوشخواری دل بیدار است کسی حرف چه راند با من شانه کردار بگیسوی تیان در پیچه خودی از مرگ من از کس بیمار کس بلبل عشق تو شد صید دل مازان پیش سینه ام چون نشود چراک بسان گندم	۲۸ گفت چشمش که فست مگر زاری دل بیزبانم چه دهم شرح طلبگاری دل گر بدانی که چه چیز است گرفتاری دل پرس یکبار ز من باعث بیماری دل که نه حسن تو گلدام گرفتاری دل که سیک چون خرد یار و فاداری دل
--	---

توان در غم و در حرم و در نشانیم بدید
بیم چشم تو در غم بیماری دل
توان ز راز حرم و در نشانیم بدید
بهر آن صفت که با جاسه گرفتاری دل

<p>رنگ او یاد و بد شیوہ خو خوار می دل مشتوی بیچ زگر گریچ بود زاری دل</p>	<p>بندہ سنت پانم کہ لب لعل ترا تا سبادا کہ شود رنگ بجای تو درگر</p>
<p>یا در نبال آن زگر گریچ بیمار آسن خوش عصای ست پر صاحب بیماری دل</p>	
<p>بہمان رنگ کہ دل خوابد و ہم زاری دل با چنین توسن ناز تو عنان داری دل جان فروشم بتنای خریداری دل نیست جز خستک جان مهر و وفاداری دل آہ این ست نشانی ز گرفتاری دل گرد و نیت گل داغ طلبکاری دل چہ سبار کہ مرضی آمدہ بیماری دل خبرش بہت مگر از اثر زاری دل غمزہ ات بہت کہ تا بجگر خواری دل</p>	<p>۴۴ وقت بیدار کسی خوش کہ کند یاری دل آہ از دست عنان داوہ ز کف چون آید تا غم عشق مرا کرد شناساے عیار چہ دل مهر و وفا مشرب و چہ مهر و وفا نالہ از سینه بصدیچ و خم آید بیرون گر ہمہ خلد شود سینه خلد در جانم چشم بیمار کہے گفت سبار کہ سادوم دل را با از سر کویم گذر و دست بگوش بود دل دشمن جان بندہ احسان تو ام</p>
<p>رفتم از خویش و رسیدم بمقامی آسن کہ نثار دسوی اوراہ بجز زاری دل</p>	
<p>نشود و گر چہ کسی قصہ بیماری دل نیستم دعوی یارای نگہداری دل در نور نشان سگش نیست خریداری دل نایدم کہ در غم دل نہ غم خواری دل در عوض جان کنیز روز و وفاداری دل در میان من و ولد اریا نزاری دل</p>	<p>۴۵ بجز اشح و بد پیش کہ زاری دل زگر گریچ یار و یی بگردش داری ایمقدریں کہ شود خاک رہ سو داری گوئی نیست مراد دل کہ بخواہ اندر ہم بین و ماغش کہ بصد لایہ اگر تیغ زند خوب شد دل ز میان برفت کہ بود ست حج</p>

دل با وجود جفا و بد دل آموخت و فنا دل دیوانه ندانم چه بلا سے انگشت	بین نگو کاری اورا بگنہ کاری دل نزدی اگر خم زلفش بگفتاری دل
---	---

رفتن از خوش بود آمدن یار حسن
لیک شرطست درین باره خبر داری دل

بحقارت سگر جانب ناچاری دل نقطه داغ تو هر جا که فروت در جلوه پیش آن چشم ز خود رفتن و مردن باشد دل ز من بی طلب گاه بر آراستنش ہست ہر حلقہ زلف تو چہ خوش آئینہ شاد از وعدہ لطفت چہ شو میدانم میزند خندہ و گوید کہ سزای عشق است نشود خلق چو آواز شکست ز نمش	مایہ ناز بود در گرو خواری دل من و گردش ہمہ دم گردش پر کاری دل خوش طریق طلب چارہ بیماری دل گشتہ ام آئینہ دارش بصفای کاری دل کہ نماید ہمہ مثال گرفتاری دل کہ زیادت نرود شیوہ خونخواری دل گر کتم گریہ و زاری بجز آواری دل بیم رسوا شدیم چون بود از زاری دل
--	--

خبر بد نتوان گفت بہ بیمار حسن
چشم او چون دیدم چارہ بیماری دل

ہست ننگ ناز تو گریاری دل رحم یکبار ستم کار نگر دعوات در تو عیبی نبود در نظر من غیر ازین ہست ہماز کسی دل ہمہ دریافت توان آمدہ یار زین خویش پرست و خودین نبض گریہ چو طبعیم بدل اندر گویم ماجر ابا تو چو نیم خسم گیسوی کسے	در گزشتم ز سر چارہ بیماری دل بیم بگذار و بفرمای یکے یاری دل کہ بود در نظرت عیب ہوا داری دل حال ہر گونه اورا بمیان داری دل خا ابار و بین آرزو صفا کاری دل مبتلا ساز اہمیش بہ بیماری دل جان بخون بپید از رشک گرفتاری دل
---	---

ن گفت بیماری من نیست آئینہ بیروت نشکوه بر درم چشم بیماری دل

اسے ہم دعوات
شدن زخم بگزار

مع
صورت خود دور
آئینہ دل

مع
سازم شکی
طلب صحتی
نزد دل گفتی
گرفت بفرم وای
کنہ و بیچ گفتا

<p>مگر آواز در دست بود زاری دل آورد و بچو توئی راه بجز خوار ی دل</p>	<p>مژده وصلت سر منزل مقصود دید چه تبه کار بود عشق که از پرده برون</p>
<p>مگر از خویش ملول است چون دل حسن ورنه از خویش چرا آمده بیزاری دل</p>	
<p>که کند یار بر خم و گرم یاری دل گفت حرفی نزد صاحب بیماری دل با و فرخنده با عنای زنگهاری دل که و دشوار مرا پاس نکواری دل بس انگشت تو این عقده دشواری دل غمش انگاه که آید بجز خوار ی دل انچه من چیده ام از باغ طلبگاری دل آمده نیک جواب خط ناچاری دل داد را اگر بدهی داد تو به کاری دل</p>	<p>میزند بوج زاندا از تو ای زاری دل گفتش حرف زخم از دل بیمار شنو رفتن دل بد هم لطف فزون ز آتش دل مجروح بریدن ز تو ای کان تک ای خرد گیسو خویش که نتوان و شد مهر جان خواهد و افشاندن جان را برش شکل گل دارد وزین پیش گویم از شک دیده ام نو خط او بیند و گوید با من بدر بان بوسه آن پای که دل برد ز تو</p>
<p>بشنود یار گرش باسگ کوشش حسن بنود ز مره عیش به از زاری دل</p>	
<p>بعد ازین دست من و دهن عیاری دل عرض کردم جو بود باغ طلبگاری دل بلکه اندیشه او دامن گرفتاری دل زلف افتاده بسای تو زیبایی دل نکشاید ز صبا غنچه دشواری دل صد شفا خانه بقر بان تو بیماری دل</p>	<p>یار هموار نگردید همواری دل گفت این نیست بجز گل سخن آوردن بچو گیسوت بود سایه کیسوی تو هم شاخ بر میوه هند سر بزین یاد دید باد تیر مگی راه کشودش و اند در نور پیش آنچه شدم شد هم از تو</p>

ع
باید در همه
زین غنچه
باید در همه
باید در همه

در بهمان عقل خرمین پندیکه گرد کرد
 پیرانه ایم و شمع مگر ما و عشق او
 بتوان شمع راز رو می گویند پرتوی
 بر دایم سر شاگرمی حسن تو در سخن
 باشد که کعبه و نظر افروزم یک
 به روان پست شمع بهمانا هزار بار
 از خط و حال بیخ ننگند و عطان
 آید چو باد و بعلت بزم می
 از خون عقل و کاسش روغن چراغ
 بیدار یک نظاره بزم ظهور بین
 را ندیم سخن چشم کس با فسون گران
 در سر روان نگاه توان دشت خاک
 گوید پند عجم تصور بر سال ما
 آخر ز حبس گرمی من تو خود حیا

از برق خنده دل دیوار سوختیم
 یعنی نمزش ساخت بهمانا سوختیم
 شمع ز زبان بمرقد بر وانه سوختیم
 گل را باسان همه بگلخانه سوختیم
 صدره جراح نذر به چنان سوختیم
 بر آتش زویم و دلیرانه سوختیم
 بیچاره باغ خویش با فسان سوختیم
 از گر جو شش و پیمان سوختیم
 کرده بدست در ره میخانه سوختیم
 خود شمع بوده ایم و پیر وانه سوختیم
 بوش فسون بگرمی افسانه سوختیم
 مانیتان از تجلی جانان سوختیم
 یعنی ز جان زفته دلیرانه سوختیم
 گستا که آن ز پاره جانان سوختیم

یعنی شمع بر زبان
 و احوطان
 یعنی شمع بر زبان
 از تجلی سوختیم
 مگر این مطلع در
 صفت مستحق
 چنانکه است
 چه حال بر بار
 عمارت تو غیر
 چه پیری آید

نایدان

احسن بباد رفت دل دین برافتن
 باو بسا خنیم و بر سخا سوختیم

طرح ششم دوازده غزل

تجلی بران لعل سر پرده جان است
 مورے است که در دست سلیمان جان است
 مهاب بنا گوش ترا بهر کتان است
 هر گوشه پر یزاد و گربال نشان است

لعل تو ز روشن گرمی جان جهان است
 بر صفحہ رخسار تو آن خالی معبر است
 برق رخ گلگون ترا دل سخن رخسار است
 در چشم ترمن ز خیال خط سبز است

حاج

پیداست که در زیر فلک مهلت ماچیت
 صفاست دلش با صحبت گنج خورده آب
 چشمش ز کرم بر رخ زده نم نوز است
 لطفی بجهت دان انقوش و شادان است
 اگر سلسله زلفش آویزاید به بند است
 محروم کن از گداز شمع و نم را
 قمری کسوی سر آید و پهل سبک گل
 صد مرده بیک حرف آن ز زره بر آید
 جو یاسه تو هر جا بشمار دگر می است
 تا جان و دل خویش کنه جان و دل تو
 شکست کار گوشه سخوت سر فلک
 تفسیر بود آیه احسان و کرم را
 در روی برهن طلبد شیخ کعبه
 نازم باد چون ز من زار پر بند
 هر چند که در مانده و بکس شاکه کنیم
 دیگر مطلب بیج مستاعی که ندرند
 نماز نگاه تو به نواب چنین گفت

و این
 و این
 و این

و این
 و این
 و این

یک چشم زدن تیر و آغوش کمان است
 شبم که بخورشید رخشان گران است
 از ربه سرو برگ گل نرگس بخیزان است
 آن سپیدگر گیر که نامش خفقان است
 تیغ تلخ سبار و س تو سید رمضان است
 در آرزوی وصل تو این هر جوان است
 با ییم ز بهر تو بهمان بندگرا ن است
 آری که جان بخش می جانی همان است
 یکجاست ز ز یاد و بیجا زینان است
 یزدانه من شمع تره بال نشان است
 آنکس که گدای می کرم شاه جهان است
 خطی که هوید از کف شاه جهان است
 جایست بدل ماست نه از آن است
 از ناز بگوید که سپید نمان است
 افسوس منوز این فلک غله همان است
 آبی ست که در کشور آتش نشان است
 دار و س غم عشق تو مارا بدکان است

حسن سله اللیالی

گر بر فگنی پرده ندان است
 از بس نفس باغ غمت شعله نشان است

هر کس ز تو گوید که چنین است
 بهل نتوان یافت دروغیر مادش

از دوری تو دیر بفرز تا قوس
خود اهل نظر دید تا تاب نیارو
یک زرد سوزد ای تو باشد در هر سو

از قرب تو سجد ز اذان ز منم خوان است
باشم ز خود بستم بسویت نگران است
چیز که کرد در کام زبان نیست زبان است

از دوری تو دیر بفرز تا قوس
خود اهل نظر دید تا تاب نیارو
یک زرد سوزد ای تو باشد در هر سو
از قرب تو سجد ز اذان ز منم خوان است
باشم ز خود بستم بسویت نگران است
چیز که کرد در کام زبان نیست زبان است

نور

حقا که ولی نعمت عیش و جهان است
تتمانه دلم جور و ملک را زبان است
قربان لب لعل تو که حرف و حدیثش
تا گشت زمین جلوه که ماه جمالت
خورشید ز بزمت سر انگنده شمع
دست است بر رخ شب ز میور و ز نور

آنکس که بخوان دلش از دماغ تو مان است
خاک شکر کو میو به از خون جنان است
مانندین بند عقیقه برهان است
خورجانب هر ذره حیرت نگران است
یا یک با گل بیرون در افکنده ازان است
از تاب جمالت که فروغ زو جهان است

از بهیت الهی آمده و سرشار از نور و جلال در دریا و دریاها نشان است

چشم

آن جلوه عیان رو شما باد گران است
انگشت خضر آمده بر خار زمین شد
سرنزل مقصود گر آمده ای حاج
شایه که رعایت بر عیت نهاید

ای که سخن از بهت تماشاکردن است
هر سنگ که در ره بودش سنگ نشان است
مانا در رود یوار حرم سنگ نشان است
این گل و آن گرگ شکره شبان است

این جلوه عیان رو شما باد گران است
انگشت خضر آمده بر خار زمین شد
سرنزل مقصود گر آمده ای حاج
شایه که رعایت بر عیت نهاید

هرگز شنو مانگ در ای طرف احسن
خضر ره تو ناله خونساب چکان است

هر سوخت که بر کرده سراز آب روان است
چون خضر بیداری دین بر سپاری
گر شاه بدستی کنایه است به عیشت
چون مور کند هر که شاعت بقیه

ایینه رو داد جهان گذران است
دنیای طلبان وقت شما جمله زبان است
این جلوه گری صحبت ستاب کتان است
شاه است و چه شاهی که سلیمان است

<p>زبان حرف که در کار عین کرد لب از زاد بر سه بر هجتمی با کن بر رازد</p>	<p>هر برگ گلے را سبق ناز روان است تو بی طلبی حور و بزم بهتر از آن است</p>
<p>بیا عشق بصر است و لم نهمیزه و حسن دانش بر سر کسیگی یکدیروان است</p>	
<p>ز یاد رفت و دوران کف اصد بندگی ببینی اگر بدوغ درون ز اید با بدن تا یکم نور در چشمه و موی که کش ایست بر زنده که بهر گام جو خسته گواهی بر چنین که برین گفت زجا گفت باز به چه که چهاره این درد که زش</p>	<p>هر سینه الهی که در گرم نغان است دانی گل بر شاخه بستان جهان است ز آن موی میانم سهم در شسته بجان پر کین کین است ز هر نگش کبان است ز اینم درین عهدین نقد روان است در برستان و بیج زخم روح همان است</p>
<p>حسن بدست از کاش میان بر نغان است رابطه که دل زار و غمش را بیان است</p>	
<p>در غمش و سوز و آتش بر رانده جان است ز آن کاش که در این سوز و آتش در دشت عشق که بر سر اید زنده در حال رخ برده زلفند چه گفتیم بیا این که از آن نازک از حساسیتش ماند است بر نام زبان و پروانش</p>	<p>من با دل آد که سسی سایه آن است گویم با و هر تو ام راحت جهان است اگر سنگه چه کوه است در ورگی و آن این بو و از راه و لیم که چه کستان است ز بانه چنین رنگ بکار در جهان است این شمه از گرمی بازار رخسان است</p>
<p>دیوانه زلفش بود حسن مگر این حرف که کجا بستان پای بزنجیر گران است</p>	
<p>بزم ز شاد و شهنواز سیاه میان است</p>	<p>ز نیمان توان گشت از و از زمان است</p>

لطفاً این جمله
معنی آن را بیان
بکنید
این جمله را از
کتاب نغمه جان
بیان کردند

ز نیمان توان گشت از و از زمان است

بزم ز شاد و شهنواز سیاه میان است

شاهنامه از سستی بیوزاز ما ست سلامت

دوغ دل من بیخی و خمی صفت گل
 رنگی که کنی کسب ز نیرنگ بهاران
 نترنگه سستی تو ای در دو پایون
 واری ز کفم دور ترک و امن نازت
 سودا تو از جاسه مرا برد بجائے

داوم گل سوے تو دل زین گل آن است
 بیل دل مارا بکف اندر ز نیرنگه
 مارا کمرش سوے عدم سوی کشان است
 درگیرش اینما به کیم تاب و توان است
 که خویش بهر سم که ز کجاست به نشان است

حسن چه نیاست که بسبب گذشت نعم
 مقصود و دم آنچه بگلشن ز فغان است

پرسی گرازان درو که در سینه نهان است
 و شنام ترا شکر نگویم چه حرف است
 از حالت اشیدائی آن غم چه پرسی
 دام غم کیوسے ترا عقل شکار است
 پهلوسے کن از دوغ تو بخانه پین است
 آمد بزبان تا صفت جور و بانس

بیتابی دل عوضه گر شمه آن است
 هر بلخ تو مطلوب چو شیرینی جان است
 آرزو چه بود حال که در سینه نهان است
 تیرنگه ناز ترا هوش نشان است
 ناقوس در و نش زد دل گرم فغان است
 انصاف هیچ دهن ما بزبان است

حے داو با خیار و بمن جامه هلاهل
 حسن نگره ناز عجب مرتبه وان است

از دست تو زهرم همه آب حیوان است
 بر عضو تو نازک دل عاشق تو نازک
 خمار بر و سستی چشمش بود از جن
 چون شمع بهارم همه تن سوختن است
 دیوانه تو تا دلش از شهر گرفت است
 نایند بهم با غم لعلت مگر امروز

آب حیوان بے تو هلاهل به ازان است
 جائیکه تویی کار که شیشه گران است
 و افشوده دل با دوه خونین جگر آن است
 گلگشت چمن مایه عیش و گران است
 صحرایگی بر زده دهن بمیان است
 دندان و لپم را شکر آبی بمیان است

احسن منم ، نمکده عشق که دروی
 از حال دل زار چویم که پستان است
 ما شیکه غم به بحر نوازنداره پذیرد
 بینی بدل پیش من از جوش قنار
 پا کرده رسد آن اینجا ادبی نیست
 آیه که بر آید ز خم از لطف سنت
 افتاده بدینال دل زار ز هر سو
 بحر صبح تو ز نسار بر هم نگراید
 زیاد بر خود چو مهرت زمان که جنات
 یکشت مرار شکر اگر دشت طیش هم
 شمشیر ترا نیز کشت سخی جانم

یاری که الم می برد از یاد تنان است
 خود دل بلبت خم گوار شکر این است
 از کوه نگویند که این مایه گران است
 دانی بچین خیل پیری بال نشان است
 بگوشته ز سب که در پیر مغان است
 گویند گلاب گل رخسار تنان است
 بیچاره که نقیله بیدار زمان است
 گو ساخته دست تو ای جان جهان است
 مانده بر خساره آن آفت جان است
 این لاله که از داغ بدل سوختگان است
 ز اینجا است که خون در جگر سنگ فشان است

احسن نتوان بود کسی را ز بلایی
 با کسی که مراد قد بالایه تنان است

جهان ز تیغ هوای تو بسیل افتاد است
 آنگاه ناز تحصیل حاصل افتاد است
 نقشه های شعر گوئی و نظم از می که بی زحمت فکر و بی فکر کاوی
 مضمون تازه و بلیغ و بیچ که نایاب آن ضرب المثل است چو در آرد
 نقشه خاص

حالت اصل	موثرات ۱۲	نش یا من مملکت	مش به صبح زده اص	امر در خورد
	یا همان و مننات		یا منی آن مملکت	بدان و منی
	والقاب		در مملکت برفت از	

نش بر مایه نگر از دور در زمان است ۱۲
 در گل گوار جان است ۲

زیاد در هر حال که گل بود در دست ۱۲
 در طبیعت بود سخی در دست ۱۲
 یا در کوه کس است ۱۲

۲	۵	نقشه عام	۴	۳
۳۰	۱۰	۵۰۰	۳۰	۳۰۰

نقشه خیال

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
مشروع و در	جلبخانه ایبر	تاریک	ه محاب	تاریک	ض غیر	۳ امت	۲ موثرات
یکه از موثرات	یا متعلقات	یا با ستغاره	مستخرج	از ض	ض حالت	موافق حالت	۱۲
					انجیر	انجیر	

اینجا ۵ بصورت یا لون یا مشترک من چون استرا که فقط چون آتش گل یا تاثیر مثل کافور در مری ۲
 با وقت مناسب حالت انجیر و با تغییر لقب شرط صورت ۳ و جلب جلب بشر با صورت و تازگی مضمون ازین غایت میسر ۴ و در این
 این موزونی و بحالت ضلعی بودن لقب کاساتی و بیخانه و یا قریه دیگر در صورت احتمالات لون یکی هم جائز و اکثر
 الاضلاع المثلث هم وید است زیادت یا بعد بصفات و غیره کما جام و جام می گمان و کذا در محال است انجیر در
 خمس یعنی تدریج و تفریح و کلین و لون و لحاظات تبدیل مرادفات عدم قناعت زیادت است تشخیص قانیه یعنی
 مناعی مقتضای ردیف فعلی تفریح بصورت انعدام ۵ و صد جنس و تشخیص بطش قانیه

نقشه مشال

۱	۲	۳
۳۰	۳۰	مشروع

نقشه معانی

۲	۱	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۳۰۰	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳

انتخاب مستوی معانی ۳۰ و ۳۰ که استرا ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است
 مشترک مشترک استخر آن در ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است ۳۰ است
 استوری و مستوی القای نه تحسین تمیز ترقی ایبر انعام محال معنی ترا ضاوی راض دیگر ۳۰

قطعه تاریخ نظم والا جاہی از تاج طبع موزون
 معنی مآب منشی عبدالمجید خان شاداب از مردم دارالادب
 ہوپال علاء اللہ بحلیۃ الممال

تازم اوستاد الممالک دکان نظم لطیف	کرد موزون بہ مردم از رہ فیض اعظم
در زمان حضرت شاہ جهان عز و جہاہ	حسب ارشاد امیر الممالک ریای کریم
سطرہای روشن در رکش بزیف دلبران	صفوہ مصافح بیاض گردن حورام

فکر تاریخش جو کردم خاتمہ شاداب سن ۱۱۰۰
 آسمان فیض مولاناے حسن زور رقم ۱۱۰۰

ولہ قطعہ دیگر

ادیب زمان آسن نکتہ سخن	سر نشیان فصیح و بلیغ
بنظم و بہ نثروری مثل او	کہ وارد زبان فصیح و بلیغ
بدوران نواب شاہ جہان	خدیو جہان فصیح و بلیغ
بارشاد نواب والاتبار	زہے قدر وان فصیح و بلیغ
غزلہاے سنجیدہ موزون نمود	پے ناظمان فصیح و بلیغ

شادابی طبع تاریخ آن ۱۱۰۰
 بگفتم بیان فصیح و بلیغ ۱۱۰۰

ولہ قطعہ دیگر

جو از فکر آسن خوشخصال	در نظم آسن شدہ مفتوح
باین نغز و بطرز بدیع	بمضمون تازہ بلفظ اصح

چو شد طبع جویاے تاریخ آن ۱۱۰۰
 بن گفت با تفت ریاض فرح ۱۱۰۰

خاتمه الطبع مجموعه نثر شاهجهانی و نظم و الاچاهای سنجیده
 طبع بهارین فصاحت جوش طرازیده خامه رشکین بخت
 فروش منشی کج منوهر لال نوش

پیدا است دورنگی ز تماش سخن تو | برگ گل رعناست زبان در زمین تو

آن زبان امر و زطوطی زبانه که بگفتار آمده زبیا آئینه رو برویش نهاد
 اند و بلبیل نظم که ترخی آغازیده تازه گلشن بر عرض داده زبانی آئینه که
 از بس صفا کاری آئینه ماه در برابرش جز ذراع کلف نماید و نه گلشن که
 از فرط بهار جوشی گلزارم در پهلویش غیر از بود خاری بچشم در نسیا
 و قیبه در از صورت معانی تازه در آن تماشا کردن ست و رنگ و بو شناسان
 را شمیم فیض ازان در شام آوردن بهمانا آن آئینه ازین نثر شاهجهانی
 مراد باشد که از صفای گفتار آئینه صبح ناست و آن گلگده ازین نظم و الاچاهای
 عبارت آمد که از آب و رنگ سخن گلشن ماناست

بهار اسباب شورم را با مان کرده می آید | شلایین جلوه و سبیل پریشان کرده می آید
 حلالم با بستیم با بارک سینه چاکه با | قیج چموده و گل در گریبان کرده می آید

آنکه با آموزگارانش در هر شهر و دیار با ستادی نام بر آورده اند و از پیش
 آموزش او چراغ و انشوری بر کرده این نقشبندی کار قلم اوست و قلم معنی
 رقمی از رقم او تماش در رنگ کلاش آسن و مهر خوانش شاکسته حالش است که
 آمده و آیدون از آموزگاری و الیه عالییه یو پال دام لها الاقبال و اولاد
 اجمادش گل متیاز بر سر زده و دانش گانش دانش که نبض شناس قلم و مزاج
 سخن این فرخنده لقب کیت و ژرن نگهان برید این نو آیین نگارش کلمات

که نغمه و سنجیدگی سخن چیت ۵

این نکت از بهار خطا مشکای کبیت	سنبل سیرینفته در آغوش می کشد
گل سایه پرور کف معجز نماه کبیت	انگشت شاخها بشادرت بلند شد

همایه آسمان پایه آبرو و دانش آرزو و بینهش نواب امیر الملک
والاجاه بهادر جایش روز بروز در افزایش باد انطباع آن در ناگفتار
در دل آورد و تبین گشتن او را در عالم آرزو کرد این از جوهر شناسی قدر و نفی
اوست و از والای سچی و فیض سانی او نام خدا فروز با نیکه در گوهر آن فرسوده
فراهم آمده در دیگر سران هند کمتر باشد و ازین رشک ایشان را خار باد و جگر

آنی که از کز شمه و نازت سرشته اند	نقشه چو توز کاک قصاکم نوشته اند
جان سوخته اند ریخته در چشمه حیات	تا زان خمیر پایه لعلت سرشته اند

سخن مخفی گوشه ابرو و سه مبارک در جنبش آمد تا در طبع کده مفید عام بنایافته
بلده آگره بطراز انطباع بر حسن خاصه اش افزو و دند و جمال و خطا کردن دست
بهر کشودند کار پر دازش فرزانه یگان نام بر آورده جهان فغشی محمد احمد خاں
صوفی مالک منطبع مفید عام است که غائبانه بهجوما حاضران پایه تخت در صبح
سخنی آن ستوده جهان گوهر افشان است و آرزو در بیان مانزد و یکان بیدار
بخت بسا سگزار سی عنایاتش تر زبان یارب این سواد مینو نژاد و لر بای غامض
سخن و برگزیده برگزیدگان فرو بهیده فن باد ۵

این چه نورست که از طور تجلیت بلند	شمع جانهای مقدس همه پروانه است
از من بسیر و یا چشم مدارید شکیب	دل خراب نگه زرگس ستانه است

دانا سے ممتاز ممتاز سخن پر داد کمال کمال مخدومی ابوالحاجه مولوی محمد
یوسف علی لکنوی قطعات تاریخ رقم پذیر می برد و نامه نامبرده که از خاطر نکرت

فردرستی نوش بچران طراز دامن این لیلیای مشکین لباس گردانید و سستش بر آواز
یکے ہزار رسانید

قطعہ تاریخ تصنیف نثر شاہجہانی

<p>محمد احسن استاد الممالک نوشہ نسخہ نثر بدیع برای نذر صدر آرای ہوبال بود شاہجہان اسم شریفش کرون آن اندیابا شد خطایش بتاریخ ندر و جان یوسف</p>	<p>کہ ممتاز ست در بر علم و ہر فن کہ ہر لفظش بلاغت ز تانتا سخن کہ ذات اوست عدل و عدل عدل از و نام جہانگیرت روشن ہے عطا فرمودہ دار اسے لندن بہارین جلوہ حسن نثر احسن ہے</p>
--	---

ولہ دیگر

<p>ادیب زمان حسن نکتہ سخن رقم زو کتابے بلاغت نصیبی بتاریخ فصلیش فرمود ہاتفا</p>	<p>کہ ناز و نداشتن بیان بیانی پے نذر شاہ جہان زمانی ز ہے جانفزا نثر شاہجہانی</p>
---	--

ولہ قطعہ تاریخ نظم و الاجاہی

<p>سفت مولانا می حسن گوہر نظم لطیف طالب تاریخ و توصیفش اگر باشد دولت</p>	<p>بہ نذر حضرت نواب گردون اقتدار نظم و الاجاہی سجیدہ حسن شمار</p>
--	---

تاریخ

صحت نامہ نظم و الاجاری

صفحہ	سطر	خطا	صواب	صفحہ	سطر	خطا	صواب
۱۲	۱۳	ماز و امدار نیاز	دلدار و نیاز	۲۲	۱۱	آر حجاب	آر حجاب
۱۸	۱۴	یاراز	یا از	۲۳	۱	خواستن	خواستن
۲۳	۲	ضائی	ضائی	۲۵	۱۹	دہیم	دہیم
۴	۱۳	بنفاری	بنفاری	۲۸	۱۳	خود	خود
۲۴	۲۰	کنی	کے	۵۱	۳	پارعم	پارعم
۲۹	۷	خوشیش	خوشیش	۵۱	۱۴	فزونتر	فزونتر
۳۱	۱۸	قضائی	قضائی	۵۲	۳	بہر	بہر
۳۲	۱	ازگریہ	ازگریہ	۵۱	۲۱	باز	باز
۳۸	۱۲	یافتہ	یافتہ	۵۷	۱۹	ازمرگ	ازمرگ
۳۹	۸	بصد	بصد	۵۹	۱۸	نیت	نیت
۴۱	۱۱	تنگ	تنگ	۶۰	۱۳	واورا	واورا

نشر خانہ پبلشرز تقریباً از بندہ گنام صلی اللہ علیہ وسلم صوفی
 ہستم مطبع مفید علم اگر

بسم اللہ الرحمن الرحیم

سرفہ کہ از زبان خامہ بہ صفحہ قرطاس نوریز و محمد حضرت باری تعالیٰ است کہ

زبان انسان را قوت ناطقه بخشید و کلامی که دره التاج خوش کلامی توان فهمید
نعت حضرت محمد مصطفی علیه التحیه والتسلیت که زبانه بنگام این سخن برچو و بالید

زور و نام خوش تو سے شود افزون | زبان به آبجیات است و باز تشبیهی است

اما بعد دره بمقدار صوفی خاکسار که سخن زنگامیش در زمین شعر و سخن بالیده و می بالید
در مری بزرگبیل شیدا درین چمن نالیده و می ناله نظم را با طبعش مناسبه است که بورا با گل و
نخه را با گل و زهر را با وی ربطه است که رشته را با دُر مشهور و خطوط اشعاع را با سحر پر نور

آمد اول شعر گفت آدم صغی اللہ بود | طبع موزون بخت فرزند آدم بود

درین روزگار که کار بر اهل سخن تنگ است و بهای گوهر سخن کتر از یار کهنک اگر آوازه قدری
از شهر به پال بلند میگردید سخن که با و فتاده تری بود تا شریا نیر سید نازم بر قدر شناسی جناب حضرت

تاب بحر وجود و نوال نواب شاه جهان سلیم صاحب دالیه عالیه به پال دام اقبال و مظهر
که سزندان آفاق را تا پای تخت خویش خوانده عزت افزود و ابواب سرور و شادمانی بر روی
اوشان کشود از ان همه نقر انوری و امامی شک ظهوی و نظامی استاد زین جناب مولوی محمد

صاحب احسن که در زمین هند مثلش کتر برخاسته اکنون صدر شین او رنگ بخت است و پایشه نام
پای تخت از ان روزگار سعید را باد و کن در شهر به پال سید گو یا سیاوسی بخت بجا یون بلای اقبال

سید درین زبان فرخی توان کتابی که از تصنیف اوست بحکم جناب نواب امیر الملک والا جاهد سید محمد
صدیق حسن خان صاحب بهادر دام اقبال پیرایه انطباع در کتب سیر کشیده مشتاقان

گردیده ز بهی قلم جاوید نمون که شرماری را پیرایه سخن بخشید و زلم و کش را خلعت صنل گوناگون پوشید
در یک مین خوان بهفتاد رنگ گسترده نے نے زمین شعر را بر آسمان برده طبعش در بحر سخن صورت نواره
در جوش است و بنگام نکش صد شایده مضامین در آغوش یار بیان شمشاد جهانی و نظم

والا جاهدی را نادور مهر و ماو از نظر حاسدان بدخواه محفوظ داری و با سم آنا که این کتابچه سوم
است آن بر دو آب و رنگ باغ دولت را با اقبال روز افزون محفوظ داری بالنبی و الله الا جاهد